

KOMMUNIKATIONSENHEDEN

NOTAT TIL UFO
OM FORSKNINGSFORSØG MED "MIN GRUNDLOV"

FOLKETINGET

Indstilling

Det *indstilles*,

- at UFO godkender, at udsendelsen af Grundloven til 18-årige indgår i et forsøg i forbindelse med det kommende kommunalvalg.

2. maj 2013

Ref.: 12-000232-4

Sammenfatning

Folketinget har siden 2005 sendt en kommenteret udgave af Grundloven til alle 18-årige på deres fødselsdag. Dette indgik i finansloven for 2005 og blev vedtaget i folketingsalen.

Administrationen ønsker nu at deltage i et forskningsforsøg, som i forbindelse med det forestående kommunalvalg den 19. november 2013 skal undersøge, om det forholder sig således, at de unge får større motivation for at deltage ved valghandlingen, når de bydes velkommen til demokratiet ved at få en Grundlov. Det kan undersøges ved at lave et eksperiment med udsendelsen af Grundloven til de unge, der fylder 18.

Præsidiets drøftede sagen den 24. april og godkendte administrationens indstilling om, at udsendelsen af Grundloven til 18-årige indgår i et forsøg i forbindelse med det kommende kommunalvalg, og at dette forelægges for UFO til endelig godkendelse.

Baggrund

I Finansloven fra 2005 indgik et beslutningsforslag fra Kristeligt Folkeparti om at sende Grundloven til alle borgere på deres 18 års fødselsdag, samt borgere, som opnår statsborgerskab. Bevilling og administration af opgaven overgik til Folketingets Administration.

Siden 2005 har Folketinget derfor sendt en kommenteret udgave af Grundloven til alle 18-årige på deres fødselsdag. Udover, at det har en værdi i sig selv, kan det også have den effekt, at man engagerer sig mere i demokratiet ved at afgive sin stemme.

At stemme ved et valg er for de fleste borgere den mest direkte form for demokratisk deltagelse. Når de unge bydes velkommen til demokratiet ved at få en Grundlov, kan det være, at de får større motivation for at deltage ved valg-

handlingen. Om det forholder sig således giver det forestående kommunalvalg i november 2013 en mulighed for at undersøge.

Det kan undersøges ved at lave et eksperiment med udsendelsen af Grundloven til de unge, der fylder 18.

Udskydes udsendelsen af Grundloven til de unge, vil gruppen blive inddelt i en kontrol- og eksperimentelgruppe. Kontrolgruppen vil modtage Grundloven umiddelbart efter kommunalvalget. Eksperimentgruppen vil modtage Grundloven umiddelbart inden valget. Ved at sammenligne valgdeltagelsen ved kommunalvalget mellem kontrol- og eksperimentgruppen kan det fastslås, om det har en effekt på valgdeltagelsen, at man modtager Grundloven. Dette forudsætter, at det bliver tilfældigt afgjort, hvem der modtager Grundloven, og hvem der ikke gør. For at gennemføre eksperiment vil det være nødvendigt at udskyde udsendelse af Grundloven til de unge, der fylder 18 fra nu og frem til valget. Alle, der fylder 18, vil stadig få deres Grundlov, de vil blot ikke få den på deres fødselsdag.

Københavns Universitet er i forvejen i gang med en større undersøgelse af hvilke faktorer, der påvirker valgdeltagelsen. Derfor bliver valgdeltagelsen for den enkelte i forvejen anonymt registreret, og der vil derfor relativt simpelt kunne laves en kobling til, om personen er fyldt 18 kort inden valget, og om personen har modtaget Grundloven eller ej. Undersøgelsen er naturligvis anonym og vil ikke identificere, om enkelte personer stemmer eller ej. Det vil derfor være en stort set gratis måde at vurdere, om der giver en positiv effekt på valgdeltagelsen at distribuere Grundloven.

De unge vil blive mindet om, at de kan stemme for første gang, når de modtager Grundloven cirka en uge før valget. Ved kommunalvalget i 2009 faldt valgdeltagelsen med cirka ét procentpoint per måned, de var over 18. Vi tror, at det har en stærkere effekt på valgdeltagelsen at modtage Grundloven kort inden valget sammenlignet med at modtage den på en fødselsdag, der kan ligge år før det næste valg. Undersøgelsen kan med fordel kombineres med nogle mere kreative tiltag.

Eksperimentgruppen kan deles op i to lige store grupper. Den ene gruppe kan modtage Grundloven sammen med det brev, der normalt sendes sammen med Grundloven. Den anden gruppe kan modtage en mere direkte appel om, at der allerede ved det forestående kommunalvalg er mulighed for at bruge sin demokratiske ret. Derudover kan der være et link og en QR-kode til videoen om, hvordan man stemmer, som Folketingets kommunikationsenhed er ved at udvikle. Der kan også være andre eller flere ekstra former for materiale, der opfordrer til at stemme eller informerer om, hvordan man stemmer. Alt dette kan leveres sammen med Grundloven til den anden eksperimentgruppe. Hermed kan det undersøges, om det har en yderligere positiv effekt på valgdeltagelsen.

Et eksperiment som det beskrevne vil have flere fordele. Det vil være en mulighed for at undersøge, om den store indsats, der ligger i at sende Grundloven ud kan have en gavnlig effekt på valgdeltagelsen. Og det kan undersøges, om det har en større effekt at sende det sammen med materiale, der har en mere direkte appel til det at stemme. Det vil kunne gøres relativt billigt, da grundlovene alligevel skal distribueres og valgdeltagelsen registreres. Samtidig sker det uden, at der er nogen der bliver frataget noget, de ellers skulle have haft, da alle vil modtage en Grundlov senest kort tid efter kommunalvalget.

Udsendelsen af Grundloven til nye statsborgere fortsætter uændret.